

Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen tutkimusrahastosta ja Ministeri, molempien oikeuksien tohtori K. G. Idmanin rahastosta myönnetty palkinnot ja apurahat

Juhlavuoden kunniamaininnat

Oikeustieteellisenä seurana Suomalainen Lakimiesyhdistys palkitsee ja osoittaa julkista arvontoa ansiokkaasta toiminnasta oikeustieteellisen tutkimuksen ja ylimmän opetuksen hyväksi. Juhlavuotenaan yhdistys on päättänyt antaa kaksi kunniamainintaa myös erityisen ansiokkaasta toiminnasta käytännön oikeuselämässä. Suomalainen Lakimiesyhdistys osoittaa kunniamaininnan eduskunnan apulaisoikeusasiamies, oikeustieteen lisensiaatti *Maija Sakslinille* ja korkeimman hallinto-oikeuden presidentti, oikeustieteen tohtori *Kari Kuusiniemelle*. He ovat molemmat edistäneet yhdistyksen parhaiden perinteiden mukaisesti oikeusvaltion asiaa meidän omana aikanamme. Molemmat ovat myös suostuneet ottamaan kunniamaininnan vastaan.

Oikeustieteen lisensiaatti Maija Sakslin on pitkäaikaisena eduskunnan apulaisoikeusasiamiehenä vahvistanut perus- ja ihmisoikeuksien tosiasiallista toteutumista esimerkillisellä tavalla. Hän on ratkaisuisissaan ja kirjoituksissaan esittänyt tärkeitä näkökohtia lasten, vammaisten ja vanhusten sekä muiden haavoittuvassa asemassa olevien oikeuksien puolesta. Sakslin on julkaissut useita puheenvuoroja ja myös tieteellisiä kirjoituksia sosiaalisten oikeuksien alalta. Tieteellisissä kirjoituksissa keskeisellä sijalla ovat olleet erityisesti näiden oikeuksien yhteydet Euroopan unionin oikeuteen.

Oikeustieteen tohtori Kari Kuusiniemi on muistuttanut meitä tuomioistuinten riippumattomuuden merkityksestä oikeusvaltiossa ja tuonut ajankohtaiseen suomalaiseen keskusteluun myös pohdinnat tuomioistuinten riippumattomuuden takeista. Kuusiniemi on korkeimman hallinto-oikeuden presidenttinä arvokkaalla tavalla toiminut oikeusvaltion

SLY / Jani Laukkanen

SLY / Jani Laukkanen

perusrakenteiden vahvistamiseksi. Kuusiniemen laaja-alaisuus myös ympäristöoikeuden, erityisesti ympäristönsuojeluoikeuden, tutkijana on tärkeää. Tutkimuksillaan hän on osaltaan auttanut ympäristöoikeuden perus- ja ihmisoikeusliitännäisyyden tunnistamisessa.

Allan Serlachius-Särkilahti -palkinto akatemiaprofessori Heikki Pihlajamäelle

Allan Serlachius-Särkilahti -palkinto voidaan myöntää tunnustuksena suomalaiselle oikeustieteen harjoittajalle, joka on joko viimeksi kuluneen vuoden aikana tai pitemmällä aikavälillä toiminut erityisen ansiokkaasti oikeustieteen tutkijana tai opettajana taikka oikeustieteellisen tutkimuksen, koulutuksen tai keskustelun edistäjänä taikka suomalaisen oikeustieteen ja oikeuden tunnetuksi tekijänä kotimaassa tai ulkomailla. Palkittavan henkilön ansioiden pääpainon tulee olla oikeustieteen tutkimuksessa tai opetuksessa. Palkinnon suuruus on 10 000 euroa.

Akatemiaprofessori *Heikki Pihlajamäki* on arvostettu oikeushistorioitsija. Hänen ominta aluettaan on vertaileva oikeushistoria. Sen alalla hänen työnsä on korkeatasoista ja urauurtavaa. Professori Pihlajamäen asiantuntemus omalla alallaan tunnetaan laajasti niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Akatemiaprofessori Heikki Pihlajamäen laaja tutkimustuotanto sisältää lähes kauttaaltaan jo mainitun vertailevan elementin. Tutkijatovereineen hän on myös noin kymmenen vuotta sitten perustetun Comparative Legal History -aikakausjulkaisun takana. Erityisen huomion tässä yhteydessä ansaitsee tutkimusmonografia *Conquest and the Law in Swedish Livonia (ca. 1630–1710): A Case of Legal Pluralism in Early Modern Europe* (Brill 2017). Lisäksi voidaan mainita hänen viimeaikaiset tutkimuksensa, jotka tarkastelevat vertailevan oikeustieteen teoriaa sekä uskonnon ja oikeuden suhdetta ja myös prosessioikeuden historiaa. Pihlajamäen toimeliaisuutta kuvaa hyvin se, että hän on toimittanut muun muassa teoksen *The Oxford Handbook of European Legal History* (Oxford University Press 2018, yhdessä *Markus Dubberin* ja *Mark Godfrey*n kanssa) sekä kirjojen sarjan (Brill), joka syntyi hänen kauppaoikeuden historiaa käsittelevän hankkeensa tuotoksena. Teossarja sisältää kattavan läpileikkauksen vertailevan kauppaoikeuden historiaan, ja siinä on mukana suuri osa alan tutkijoista maailmassa.

SLY / Jani Laukkanen

Nyt Heikki Pihlajamäen tutkimustoiminnan painopiste on koloniaalisen oikeuden historiassa. Hän johtaa Suomen Akatemian rahoittamaa *Comparing Early Modern Colonial Laws* -tutkimushanketta. Hankkeessa tutkitaan varhaisen uuden ajan keskeisten siirtomaavaltojen, siis Englannin Alankomaiden, Espanjan ja Portugalin, merentakaista oikeutta. Siirtomaiden oikeusjärjestyksiä tutkitaan hankkeessa yhtäältä siirtomaavaltojen keskiaikaisen oikeuden ja toisaalta eurooppalaisen oikeuskehityksen valossa. Tutkimuksessa myös vertaillaan eri siirtomaoikeuksia keskenään. Pihlajamäki valmistelee tutkimushankkeensa teemoista monografiaa. Työn alla on myös oppikirja, jossa käsitellään Suomen oikeushistoriaa kansainvälisessä kontekstissa. Pihlajamäki on korostanut monipuolisen kielitaidon merkitystä tutkimuksessa ja käy itse tässäkin suhteessa esikuvaksi.

Heikki Pihlajamäki on väitellyt oikeustieteen tohtoriksi vuonna 1996 Helsingin yliopistossa, jossa hän on tehnyt pääosan ammattiurastaan. Vuonna 2009 hänet nimitettiin Helsingin yliopiston vertailevan oikeushistorian professoriksi. Vuosina 2012–2013 hän on ollut International Francqui Professor Gentin ja Brysselin Vrije Universiteit -yliopistoissa. Suomalaisen Tiedeakatemian jäsen hänestä tuli vuonna 2014. Heikki Pihlajamäki on Lundin yliopiston kunniatohtori.

Tutkimustoimintansa ohella Heikki Pihlajamäki on panostanut ylipäätään opetukseen. Pihlajamäki on kehitellyt opintojaksoja, joissa korostetaan tutkivaa oppimista sekä opiskelijoiden aktiivista roolia. Hän on ollut tuomassa oikeustieteelliseen opetukseen ongelmalähtöistä opetusta 2000-luvun alussa. Omassa opetus- ja tutkimusyhteisössään hän on toiminut vastuullisissa opetuksen kehittämistehtävissä, kuten opetustaitotoimikunnan puheenjohtajana. Pihlajamäki on ollut Helsingin yliopiston Opettajien akatemian jäsen vuodesta 2014. Pihlajamäki on antanut itsestään myös yliopiston hallinnolle esimerkiksi toimimalla pitkään, vuosina 1997–2009, Helsingin yliopiston kanslerin sihteerinä.

Suomalainen Lakimiesyhdistys haluaa osoittaa akatemiaprofessori Heikki Pihlajamäen työlle julkisen arvostuksensa ja samalla kiittää häntä tähänastisesta työstä oikeustutkimuksen ja -opetuksen eteen.

Vuoden 2022 väittelijän palkinto oikeustieteen tohtori Jaakko Markukselle

Palkinto myönnetään väitöstutkimuksesta Oikeuksiin pääsy massavahinkotilanteissa. Prosessioikeudellinen tutkimus kollektiivisista oikeussuojakeinoista, erityisesti kanteiden yhteiskäsittelystä (Suomalainen Lakimiesyhdistys A 347). Väitöskirja tarkastettiin Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunnassa 3.6.2022. Palkinto on suuruudeltaan 5 000 euroa.

Otsikkonsa mukaisesti *Jaakko Markuksen* tutkimuksessa tarkastellaan oikeuksiin pääsyä massavahinkotilanteissa. Niillä tarkoitetaan tilanteita, joissa huomattavan suuri määrä yksityisiä perustaa korvausvaatimuksensa samaan

perusteeseen. Tutkimuksessa on kysymys siitä, kuinka tällaisia vaatimuksia voitaisiin käsitellä oikeudenmukaisesti nykyisen sääntelyn rajoissa, sekä näkymistä sääntelyn kehittämiseksi. Tutkimus pureutuu yhteen suomalaisen oikeusvaltion kipukohdista, nimittäin korkeaan oikeudenkäyntikynnykseen yksityisoikeudellisissa riidoissa. Tuomioistuinprosessit ovat tällaisissa yksityisoikeudellisissa asioissa yksittäisille yksityisille kalliita ja hankalia. Oikeussuojajärjestelmämme on massavahinkojen kannalta osoittautunut puutteelliseksi. Massavahinkotilanteiden kirjo on huomattava, ja erillissääntelyä on kehitelty eri aloille, mistä muodostuu jo lähtökohtaisesti oikeudellisesti haasteellinen kehys tarkastelulle. Joukkokanteiden käsittely tuomioistuimissa kiertyy myös yhteisen asianajon ja kulukorvausten ongelmiin.

SXY / Jami Laukkanen

Siten tutkimusaihe on oikeudellisesti haasteellinen ja yhteiskunnallisesti merkittävä. Tutkimus on osa laajempaa kansainvälistä oikeuksiin pääsyä koskevaa tutkimusta, jossa pohditaan kollektiivisen oikeussuojan mahdollisuuksia. Tutkimus tuo nyt tätä muualla käytävää keskustelua osaksi suomalaista oikeuselämää. Prosessioikeudellinen oikeudenkäynnin saatavuus ja saavutettavuus on yhteydessä aineellisoikeudellisiin oikeuksiin pääsyyn. Tutkimustehtävä on tarkoin asetettu, ja käytetyt käsitteet ovat tutkimuksellisia. Menetelmällisesti tutkimus on monipuolinen. Sen perusta on nykyaikaistetussa oikeuden sisäisen kritiikin mahdollistavassa oikeusdogmaattisessa metodissa. Tässä tutkimusasetelmassa se vaikuttaa käyttökelpoiselta ratkaisulta tutkimuskysymyksiin vastaamiseksi. Tutkimuksessa sääntelyn nykytilaan perustuvien tutkimushavaintojen perusteella tuodaan laajempia yhteiskuntatieteellisiä näkökulmia oikeussuojajärjestelmään ja sen kehittämiseksi. Lainsäätäjälle tutkimuksessa on paljon suuntaviittoja ja polkuja suomalaisen oikeussuojan vahvistamiseksi. Tutkimuksessa hyödynnetään asiantuntevasti asianajo-oikeudellisia tulokulmia. Tutkimuksessa yhdistyy monipuolinen ja oppinut, tutkimuskohteensa erinomaisesti tunteva, perusteellinen käsittely erinomaiseen, taitavasti käytettyyn suomen kieleen.

Lakimies-aikakauskirjan kirjoittajapalkinnot (à 3 000 e)

Lakimies-aikakauskirjan kirjoittajapalkinto parhaasta vuonna 2022 julkaistusta kirjoituksesta myönnettiin OTT *Milka Sormuselle* kirjoituksesta Järjestelmä, oikeudelliset reunaehdot vai järjestelmään kohdistuvat odotukset? EU:n turva-
paikkajärjestelmän vanhentumisen kolme tasoa (LM 3–4/2022).

Nuorten kirjoittajien palkinto 2022 myönnettiin OTM *Katja Hyvöselle* (nyk. *Nylund*) kirjoituksesta Tasinkoprivilegin suojavaikutus ja osituksen moite (LM 2/2022).

Oivallisen oikeustieteen maisteritutkielman palkinnot vuonna 2022 valmistuneista tutkielmista (à 2 000 euroa)

- OTM *Juri Huttuselle* Helsingin yliopistosta kansainvälisen oikeuden tutkielmasta Coercive engineered migration and the prevention of entry of asylum seekers – a choice between two evils for the receiving European states
- OTM *Anna Mattilalle* Helsingin yliopistosta velvoiteoikeuden tutkielmasta Takauksen vanhentumisesta
- OTM *Ari Hietaselle* Turun yliopistosta eurooppaoikeuden tutkielmasta The Evolving Doctrine of Primacy
- OTM *Juho Partaselle* Lapin yliopistosta sopimusoikeuden tutkielmasta Murtuva paradigma? – Sopimusoikeuden teorian muutosten keskellä
- OTM *Heikki Saloselle* Itä-Suomen yliopistosta ympäristöoikeuden tutkielmasta Äänimaisema YVA-lainsäädännössä ja tuulivoimakäytännössä

Post doc -apurahat

- OTT *Aleksandr Gurkoville* Helsingin yliopistosta kauppaoikeuden post doc -tutkimukseen Alignment of a Traditional Cooperative Identity to the Design of Decentralised Autonomous Organisations 32 000 euroa
- OTT *Jalo Vatjus-Anttilalle* Turun yliopistosta rikosoikeuden post doc -tutkimukseen Rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän nyansoituminen ja fragmentaatio – uudistuvat vai pirstaloituvat yleiset opit? 64 000 euroa

Väitöskirja-apurahat (yhden vuoden apuraha, à 24 965 euroa)

- LL.M. *Carlo Gattille* Turun yliopistosta oikeussosiologian väitöskirjatutkimukseen Theoretical Roots, Legitimizing Practices and Legal Contradictions of Predictive Policing. Reflections from the Italian case
- MICL *Rosa Marina Babbistalle* Helsingin yliopistosta valtiosääntöoikeuden väitöskirjatutkimukseen An overall framework of constitutional provisions enshrining an obligation to protect animals and examine their relationship with the welfarist regime

- OTM *Miikka Hiltuselle* Helsingin yliopistosta eurooppaoikeuden väitöskirjatutkimukseen “To Rein in Big Tech”: The Legal Governance of Social Media Platforms in the European Union
- OTM *Marlon Moilaselle* Helsingin yliopistosta hallinto-oikeuden väitöskirjatutkimukseen Sosiaalihuollon oikeudellisen hallinnan ristiriidat
- MICL *Tuomas Palosaarelle* Itä-Suomen yliopistosta kansainvälisen oikeuden väitöskirjatutkimukseen Ilmastosiirtolaisuutta koskevan kansainvälisen soft law -sääntelyn vaikutukset ja legitimizeetti
- LL.M. *Viivi Rankalle* Helsingin yliopistosta eurooppaoikeuden väitöskirjatutkimukseen Re-Balancing Contractual Positions in Exploitation Contracts of Authors and Performers: An Analysis of the Interpretation and Application of Fair Remuneration Mechanisms in the CDSM Directive

Pienet apurahat

- MICL *Juho Aallolle* Turun yliopistosta väitöskirjatutkimukseen Legal thinker’s binaries in the context of sex/gender and sexualities liittyvään tutkimusvierailuun University of Westminsterissä 2 000 euroa
- MSS *Amin Labbafille* Helsingin yliopistosta väitöskirjatutkimukseen Carving New Spaces in the Global Legal Order: A Socio-legal study of the Emergence of Cities as Global Legal Actors liittyvän konferenssiosallistumisen kuluihin Yhdysvalloissa 1 980 euroa
- professori *Panu Minkkiselle* Helsingin yliopistosta Nordic Political Science Association -konferenssin osallistumiskuluihin Bergenissä 2 000 euroa
- MA, LL.M. *Karlo Nikoleishvilille* Turun yliopistosta väitöskirjatutkimukseen Prisoners’ right to rehabilitation: is it possible to transpose the ideas of rehabilitative punishment from Nordic countries into Georgia? liittyvään tutkimusvierailuun Lundin yliopistossa 2 000 euroa
- OTM *Jenna Piipolle* Lapin yliopistosta väitöskirjatutkimukseen Lainkonkurssi liittyvään tutkijavierailuun Uppsalan yliopistossa 1 500 euroa
- OTM *Iris Pitkäselle* Helsingin yliopistosta väitöskirjatutkimukseen The rights of nature: A constructive critique liittyvään tutkimusvierailuun Australiassa 4 000 euroa
- OTT *Immi Tallgrenille* kansainvälisen oikeuden tutkimukseen Access to Intellectual and Professional Communities of International Law: Histories of Habitus and Gender (Fernand Braudel fellowship, EUI) 2 000 euroa

Yhteensä palkintoja ja apurahoja myönnettiin 304 270 euroa.